

AFSTUDEERRICHTING

PEDAGOGIEK & ONDERWIJSKUNDE

WAT IS PEDAGOGIEK & ONDERWIJSKUNDE?

*“Pedagogiek en onderwijskunde behoren tot het wetenschapsgebied dat zich richt op de studie over **leren en instructie.**”*

- Binnen een grote variatie aan **formeel** en **informeel** contexten
- Toepasbaar op **alle leeftijdsgroepen** en in traditionele en alternatieve contexten

ONDERSTEUNING VAN LEREN & INSTRUCTIE VOOR:

Kinderen

Jongeren

Volwassenen

ONDERSTEUNING VAN LEREN & INSTRUCTIE IN:

Formele educatieve settings (scholen, pedagogische begeleidingsdienst, CLB, Hoger onderwijs)

Informele educatieve settings (musea, media, ontwikkelwerk, vakantiepleinen, bedrijven)

STUDEREN AAN DE VAKGROEP ONDERWIJSKUNDE:

De vakgroep Onderwijskunde richt zich op **onderzoek** naar en **onderwijs** en **dienstverlening** over:

- Onderwijsinnovatie en -ontwerp
- Schoolbeleid en -leiderschap
- Onderwijseffectiviteit
- Onderzoekend & samenwerkend leren
- Onderwijstechnologie
- Taalonderwijs & taal leren
- Onderwijsprofessionalisering & leraren opleiden
- Cultuur & educatie

STUDEREN AAN DE VAKGROEP ONDERWIJSKUNDE:

Vanuit onze diverse onderzoeksgebieden bereiden we je voor op de veelzijdige rol van **onderwijspedagoog**, waarbij je de nodige competenties verwerft om te functioneren als:

- Onderwijsontwikkelaar
- Onderwijsonderzoeker
- Onderwijsinnovator
- Onderwijsbeleidsmaker
- Lerarenopleider
- ...

1STE BACHELOR – OWK SPECIFIEKE VAKKEN

1 - algemene opleidingsonderdelen

Nr Cursus

1 Onderwijskunde

2 Orthopedagogiek en Disability Studies

3 Sociale agogiek

4 Sociologie

5 Psychologie

6 Wijsgerige antropologie

7 Statistiek I

8 Pedagogische basisbegrippen en contexten

9 Onderwijskunde: praktijk, onderzoek en beleid

10 Orthopedagogiek: praktijk, onderzoek en beleid

11 Sociale agogiek: praktijk, onderzoek en beleid

2DE BACHELOR – OWK SPECIFIEKE VAKKEN

1 - algemene opleidingsonderdelen

Nr Cursus

12 [Historische pedagogiek](#)

13 [Comparatieve en internationale pedagogiek](#)

14 [Ontwikkelingspsychologie](#)

15 [Interculturele pedagogiek](#)

16 [Fysiologie](#)

17 [Statistiek II](#)

18 [Pedagogiek van de voorschoolse voorzieningen](#)

19 [Wetenschapstheoretische grondslagen van de pedagogiek](#)

20 [Ethiek en deontologie van het pedagogisch handelen](#)

21 [Klinische praktijken en onderzoek](#)

22 [Diversiteit en inclusie \[nl, en\]](#)

3DE BACHELOR – OWK SPECIFIEKE VAKKEN

Nr Cursus

1 [Onderwijskundig ontwerpen](#)

2 [Taal in kleuter- en lager onderwijs](#)

3 [Didactische werkvormen](#)

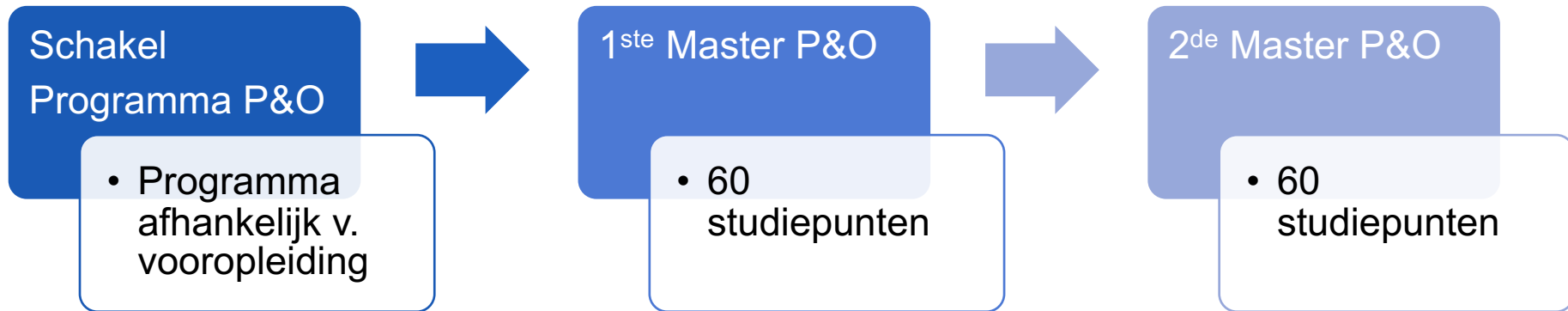
4 [STEM in kleuter- en lager onderwijs \[en\]](#)

5 [Curriculumontwikkeling](#)

MOGELIJKHEDEN OM IN TE SCHAKELEN:

- **Schakelprogramma** tot Master of Science in de Pedagogische Wetenschappen
 - Vooropleiding: professionele bachelor
- **Vorbereidingsprogramma** tot Master of Science in de Pedagogische Wetenschappen
 - Vooropleiding: academische bachelor

SCHAKELPROGRAMMA

SCHAKELPROGRAMMA: VOOR WIE?

– Schakelprogramma van 66 SP:

- **Vooropleiding:** professionele bachelor
 - in de orthopedagogie
 - in het onderwijs
 - in de ergotherapie
 - in het sociaal werk (maatschappelijk werk, maatschappelijke advisering, sociaal-cultureel werk en syndicaal werk)

SCHAKELPROGRAMMA: VOOR WIE?

- Schakelprogramma van **86** SP:
 - **Vooropleiding:** professionele bachelor
 - in de logopedie en audiologie
 - in de toegepaste psychologie
 - in het sociaal werk (personeelswerk)
 - in de verpleegkunde
 - in de vroedkunde
 - in de gezinswetenschappen
 - in de pedagogie van het jonge kind

SCHAKELPROGRAMMA: VOOR WIE?

Nr	Cursus	Ref	Semester	Mt1	Mt2	Vakgroep	Lesgever	Contact	Studietijd	SP
1	Psychologische modellen van hulpverlening		1	1	2	PP05	Herbert Roeyers	45	150	5
2	Statistiek I		1	1	1	PP01	Jan De Neve	45	210	7
3	Statistiek II		2	1	2	PP01	Thierry Marchant	45	180	6
4	Onderzoeksmethoden I		2	1	2	PP01	Beatrijs Moerkerke	45	150	5
5	Interpretatieve onderzoeksmethoden		1	1	1	PP04	Griet Roets	45	150	5
6	Academische communicatieve vaardigheden		2	1	1	PP06	André Mottart	30	90	3

2 - afstudeerrichtingsopleidingsonderdelen 30

Nr	Cursus	Ref	Semester	Mt1	Mt2	Vakgroep	Lesgever	Contact	Studietijd	SP
1	Onderwijskunde		1	1	2	PP06	Martin Valcke	60	180	6
2	Taal in kleuter- en lager onderwijs		2	1	1	PP06	Hilde Van Keer	55	180	6
3	STEM in kleuter- en lager onderwijs [en]		2	1	1	PP06	Martin Valcke	50	180	6
4	Didactische werkvormen		1	1	2	PP06	Tammy Schellens	60	180	6
5	Curriculumontwikkeling		1	1	2	PP06	Johan van Braak	55	180	6

SCHAKELPROGRAMMA

Centrale thema's:

- Theoretische en empirische analyse van zich ontwikkelende STEM (baby => lagere school)
- Verkenning van huidige onderwijsdebatten omtrent STEM onderwijs
- STEM-materialen en -activiteiten in het BaO: analyse van de praktijk
- ...

SCHAKELPROGRAMMA

Centrale thema's:

- Curriculumontwikkeling in maatschappelijk perspectief
- Historische, sociale en culturele bepaaldheid van het curriculum
- Overzicht van curriculumtheorieën en –modellen
- Evaluatie van het formele curriculum
- ...

SCHAKELPROGRAMMA

Centrale thema's:

- Overzicht van activerende werkvormen in relatie tot de kansen die ze bieden tot het uitwerken van instructie
- Theoretische en empirische basis voor samenwerkend leren (peer tutoring...)
- Het ontwerpen, coachen en evalueren van innovatieve werkvormen (bijv. elektronische discussiegroepen)
- ...

SCHAKELPROGRAMMA

TAAL IN KLEUTER- EN LAGER ONDERWIJS

Centrale thema's

- Ontluikende geletterdheid en de centrale plaats van taalverwerving en taalontwikkeling
- Mondelinge taalvaardigheid
- Lezen en schrijven
- Nederlands als tweede taal
- Meertaligheid in het onderwijs
- ...

SCHAKELPROGRAMMA

Centrale thema's:

- Visies op leren en de daaruit volgende verschillende visies op instructie
- Het onderwijskundig ontwerpen van instructie
- Visies op en ontwikkeling van curricula
- Metacognitie en problem solving
- Assesment & evaluatie
- ...

VOORBEREIDINGSPROGRAMMA

VOORBEREIDINGSPROG.: VOOR WIE?

Vooropleiding Academische Bachelor	SP
In de pedagogische wetenschappen (andere afstudeerrichting) In de agogische wetenschappen	12
In de logopedische en audiologische wetenschappen In de psychologie	65
In de criminologische wetenschappen In de psychologie In de sociologie	66
In de communicatiewetenschappen In de politieke wetenschappen In de wijsbegeerte In de moraalwetenschappen In de geschiedenis	74

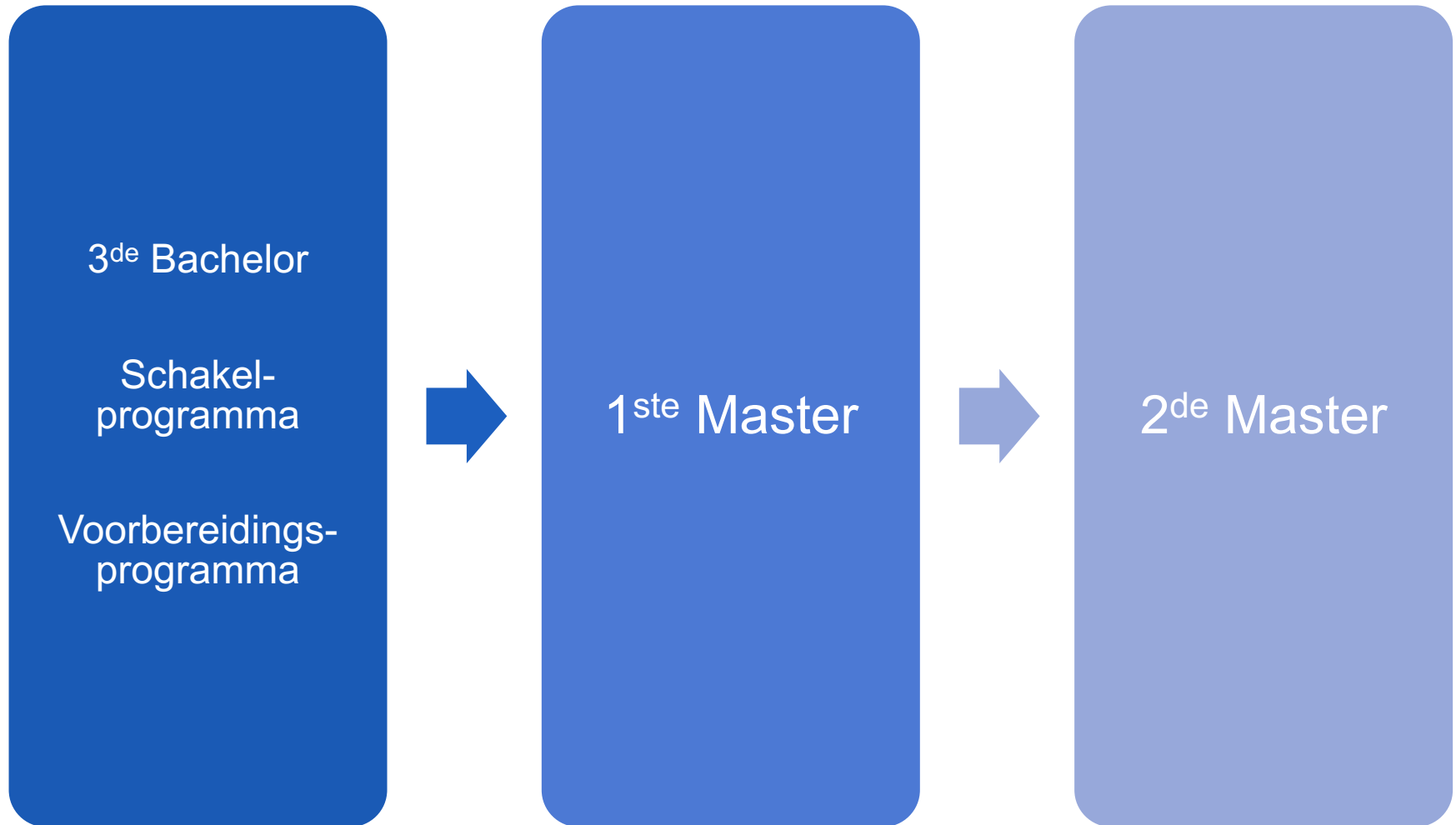
VOORBEREIDINGSPROGRAMMA

- **Opleidingsonderdelen**

- Zie studiegids:

- <https://studiegids.ugent.be/2019/NL/FACULTY/H/VOOR/HZPEDAPO/HZPEDAPO.html>

DE MASTEROPLEIDING PEDAGOGIEK & ONDERWIJSKUNDE

EERSTE MASTER

Centrale thema's:

- Verkenning van $\neq$ vormen van begeleiding in onderwijscontexten (coaching...)
- Verkenning van concrete toepassingen van begeleidingsactiviteiten (huiswerk-begeleiding, mentoring van beginnende leraren...)
- Verkenning van deelvaardigheden binnen de taak en rol van begeleiders (vragen stellen, feedback geven...)
- ...

<https://www.youtube.com/watch?v=l8vgRGSnHCU>

EERSTE MASTER

Centrale thema's:

- Benaderingen van onderwijsinnovatie
- Soorten onderwijsinnovatie
- De innovatieve capaciteit van scholen
- Casussen van onderwijsinnovatie in Vlaanderen en internationaal
- Voorbeelden van schoolverbeteringsprojecten
- Evaluatie van onderwijsinnovatie
- ...

EERSTE MASTER

Centrale thema's:

- Een overzicht van technologische applicaties in het onderwijs: film, video, virtual realities, taallabs...
- Didactische werkvormen m.b.t. het organiseren van instructie voor technologiegebaseerde leeromgevingen
- Leerinhouden met technologie
- Onderwijstechnologische uitwerkingen evalueren
- ...

EERSTE MASTER

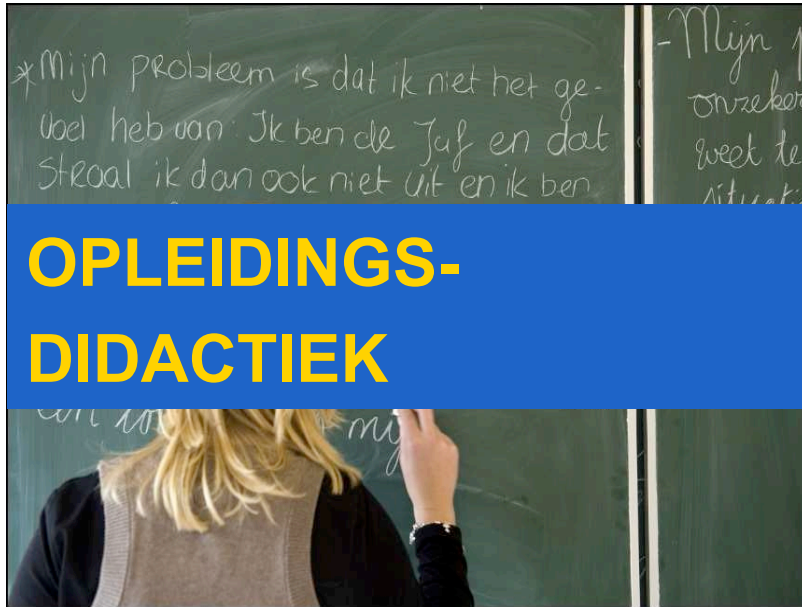
HOGER ONDERWIJS: ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Centrale thema's:

- Open educational resources
- Kwaliteitszorg en evaluatie
- Internationalisering
- Opleiding van de opleiders
- ...

EERSTE MASTER

Centrale thema's:

- De beroepsprofielen en de basiscompetenties van leraren
- De historiek en actuele organisatie van de lerarenopleiding
- Aanvangsbegeleiding beginnende leraren
- Modellen van professionalisering van lerarenopleiders
- ...

EERSTE MASTER

Zie website:

<https://www.ugent.be/pp/onderwijskunde/nl/onderwijs/masterproef>

- Voorbereidende literatuurstudie
- Verkenning methodologie

TWEEDE MASTER

Centrale thema's:

- Het concept van 'eigentijdsheid' vanuit onderwijskundig, historisch-maatschappelijk en ideologisch oogpunt
- Recente vernieuwingstendensen en vernieuwingsbewegingen die zich in het denken over opvoeding en onderwijs voortdoen
- ...

TWEEDE MASTER

Centrale thema's:

- Kenmerken van het leren van volwassenen
- Overzicht van volwasseneneducatie en hoger onderwijs
- Afstandsonderwijs en open leren
- Methodieken en technieken voor volwasseneneducatie
- Assessment en evaluatie in volwasseneneducatie
- ...

TWEEDE MASTER

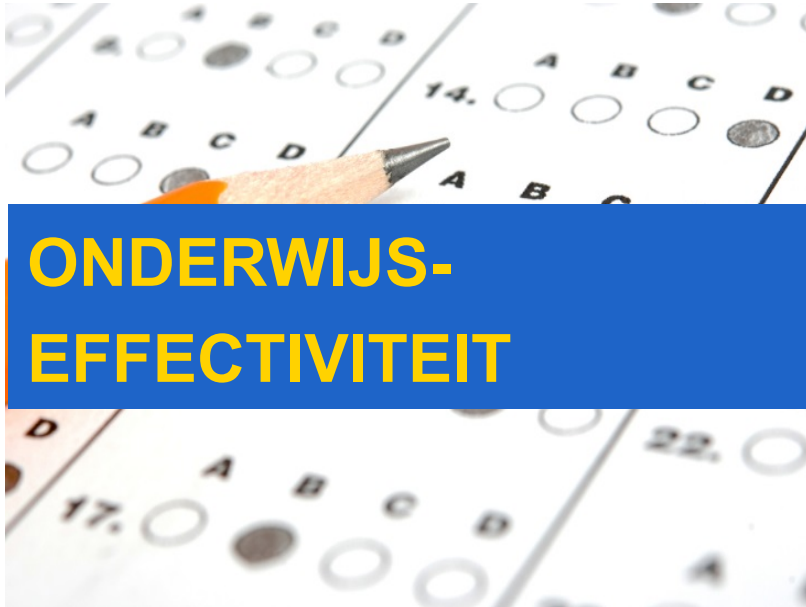

SCHOOLBELEID EN SCHOOL- ONTWIKKELING

Centrale thema's:

- Types van schoolbeleid en kenmerken van school improvement
- Schoolprofielen en schoolculturen
- Schoolleiderschap
- Betekenis van schoolbesturen en scholengemeenschappen
- Onderwijsbeleid en onderwijsorganisatie in Vlaanderen
- ...

TWEEDE MASTER

Centrale thema's:

- Onderwijskwaliteit
- Toetsen en toetsitems
- Het begrip onderwijseffectiviteit
- Kwaliteit van toetsen
- Testtheorie
- Performance indicatoren studies
- Leerkracht-, school- en onderwijseffectiviteit

TWEEDE MASTER

STAGE

Stagiair

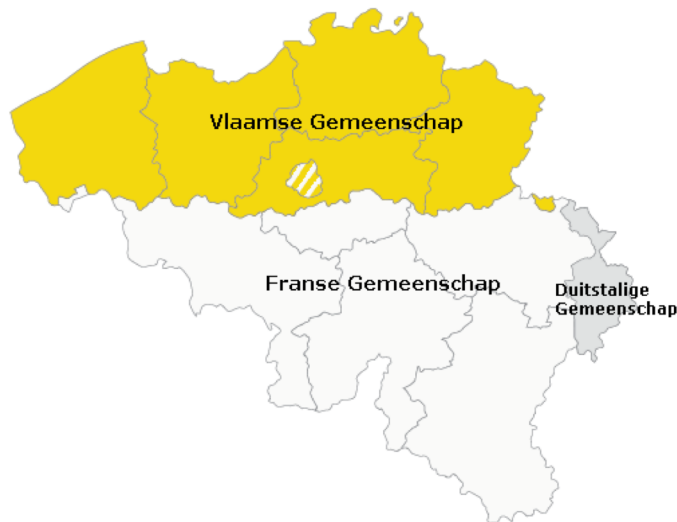

STAGE?

Ontwerp- of onderzoeksstage (SP = 20)

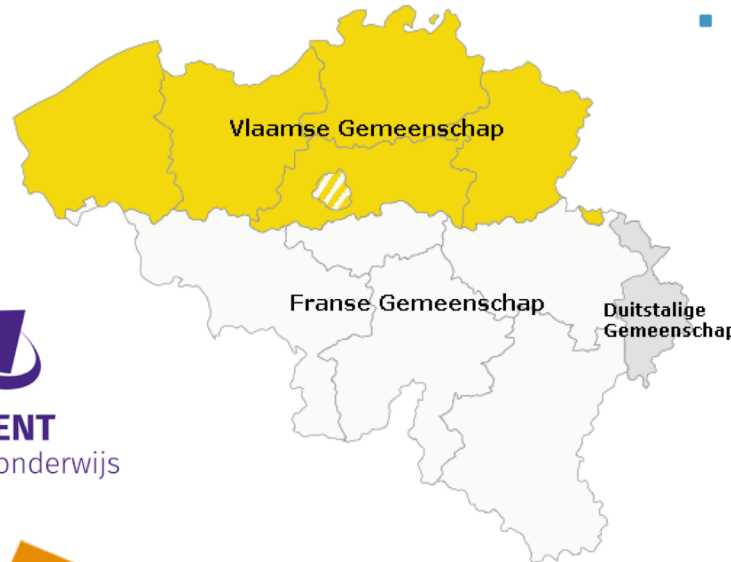
= Zelfstandig aan de slag met een educatieve vraag uit de praktijk:

1. Meedraaicomponent
2. Onderzoeksluik

Musea

Media & Pers

Theater

VOORBEELDEN

- Natuurmuseum voor kinderen
- Ontwikkelen van educatieve pakketten

- Onlineonderwijs voor kinderen van expats
 - Meedraai: meelopen met de leerkrachten
 - Onderzoek: ontwikkelen van bv een leerplan voor online bewegend leren

- Ontwikkelen van een meetinstrument rond smartphone gebruik in het onderwijs

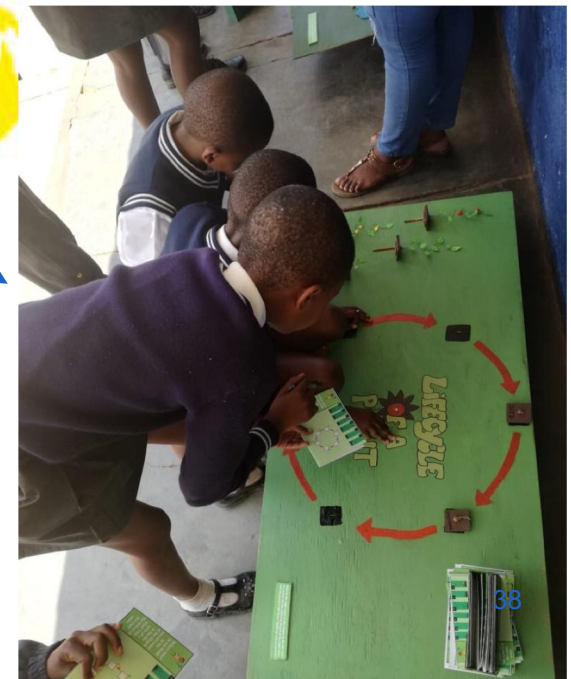
India

China & Vietnam

Ecuador

Brazilië

Zuid-Afrika

MASTERPROEF

- Zelfstandig doorlopen van een onderzoekscyclus (SP = 20)
- **Thema's**
 - Levenslangleren: Volwassen- en hogeronderwijs
 - Taalonderwijs: begrijpend lezen en taalbeschouwing
 - Onderwijstechnologie: ipads en mediawijsheid
 - Cultuur en educatie: games in het onderwijs
 - Hoe onderwijzen we kunst op school?
 - Innovatie in het hoger onderwijs
 - Fysieke leeromgevingen
 - Online en Blended learning
 - Personeelsbeleid: schoolculturen en –leidersschap
 - Zelfgekozen onderwerp

WAT DAARNA?

DIVERSE CONTEXTEN

Formele educatieve settings:

- Stafmedewerker in opvoedingscentra
- Stafmedewerker in leerling- en ouderbegeleiding
- Lerarenopleider
- Onderwijsontwikkelaar
- Beleidsontwikkelaar

Informele educatieve settings:

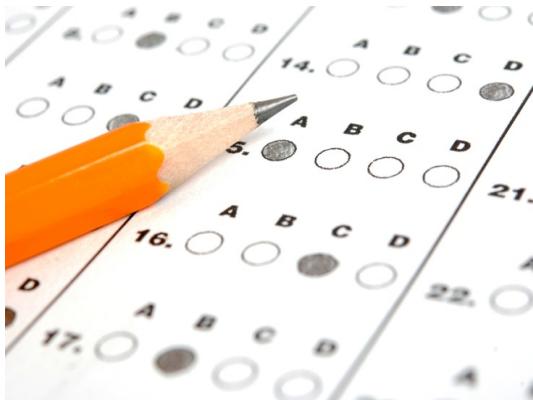
- Pedagogisch verantwoordelijke in museum
- Media & pers
- Stafmedewerker in educatieve uitgeverijen
- Stafmedewerker in jeugdorganisaties
- Stafmedewerker in edutainment
- Ontwikkelaar van online en virtuele leeromgevingen

TEWERKSTELLING

- Formele en informele educatieve settings
 - Bedrijven, scholen, musea, CLB...
- Beleidsfuncties in vormings-, onderwijs- en opleidingsgerelateerde sectoren
 - Ministerie, koepelorganisaties, PBD, vormingsinstanties...
- Onderzoeker aan de universiteit of een andere organisatie of bedrijf
- Docent in het secundair, hoger of volwassenenonderwijs
- ...

I ♥
OWK

WWW.ONDERWIJSKUNDE.UGENT.BE